

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Tompai Mihály-utca 10. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás. Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.</p>	<p>Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN. Kiadó laptulajdonos: ID. RÁBELY MIKLÓS.</p>	<p>Az előfizetés díja: Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona. Várm. körjegyzőknek és tanítóknak egy évre 6 korona. Egyes szám ára: 20 fillér. A hirdetés díja: Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 20 fillér. Nyilttér sora 50 fillér.</p>
--	---	---

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

C'est la guerre.

Ez a háború! Olyan, a milyen még soha a világon nem volt. Három világrész áll lángban. Vértenger áztat szárazföldet és tengereket. Egyetlen vigasztalásunk az, hogy az abszolút igazság a mi részünkön van, és bármily hiten legyen akárki, az Isten igazságszolgáltatásában, ha csak egy pillanatra is kételkednék, vétkeznék, mert az Isten az igazságot sohasem hagyja el.

Soha még oly hajmeresztő brutálítással háborút nem viseltek, mint azon szövetségelt elleneink, a kik egymást gyomrukba utálják.

Micsoda képtelen dolog az, hogy az angol, a kinek Ázsiában legveszedelmesebb ellensége az orosz, ezzel szövetségzik? A nyugati kultúra az orosz barbarizmussal. A legerősebb alkotmány, a legféltelenebb zsarnoksággal.

A francziáról nem is szólván, ezt teljesen elvakította a revanche buta dühe. Ez megmagyaráz minden eszeveszettséget. Hát vajjon nem képtelenség-e az, hogy a dicső háborúja után a japán szövetségzik a muszkával? Hol van mind ebben a józan észszerűség? De hol van a keresztény morál legkisebb szikrája is, midőn mindenik megcsalja a másikat és az angol és a franczia lelketlenül dobják áldozatul a viruló Belgiumot?

És mi az eredmény?

Hogy mindentűt elmarad a várva várt segítség.

Vajjon nem borzad-e az ég felé az ember haja, ha nem annyira a vad orosz, mint még inkább kulturált angol és franczia, megvetve minden nemzetközi jogot, minden emberi érzést, nem kiméli a sebesülteket, a vöröskeresztet, sőt magát az Isten fölszentelt dómját sem?

Lehet-e ennél ókoribb ázsiai vandálizmus?

Lehetetlen, hogy mind ezen bűnök ne a mi részünkre billentsék az isteni igazságszolgáltatás mérlegét. Ennek már különbül kézzelfogható bizonyítékaival bírunk. Lekötött becsületszava ellenére mozgósított az orosz, midőn mi még nem is gondoltunk a világháborúra. Igazán rá illik: „vakard meg az oroszt s kibúvik azonnal a kozák.”

Mi jólélekkel hittünk a hazugságnak és ime hová jutottunk? Három vagy

talán négyszéres csorda állott a mi szövetséges seregünkkel szemben, mikor végre kinyitott a szemünk! És mi ma az eredmény?

A ki azt állitaná, hogy már legyőztük az oroszt — az világba beszélne. De az meg bizonyos, hogy midőn mi helyes stratégiai kiszámítással olykor-olykor már elfoglalt területekről vonulunk vissza, az az orosz csorda három hónap alatt nem birt annyira előnyomulni, a mennyire egy hét alatt nyomulhatott volna, ha nem volna ezer ha, meg ha. Hindenburg nemcsak kiverte a muszkát keleti Porosországból, de a Rennenkamp hadsereget beledobotta a mazuri mocsarakba s majdan csaknem Varsó alá nyomult.

Mi is kivertük a muszkát hazánkból és most csendesen ismét kiszorítjuk Galicziából is Isten segédelmével. Aztán ott van a renegát bolgár Dimitriev Ratkó két kudarcza Przemyslnél, a hol ezél nélkül áldozott föl 70000 ártatlan muzsikot. Ha ezen világesodája se bírja megerősíteni bennünk az Istenben való bizalmat, hát akkor már igazán furcsán volnánk. Valóságosan az Isten keze dolgozott itt mellettünk, hiszen javunkra vállott még a Ridl ezredes árulása is. A mi istenáldott hadvezetőségünk egészen átfőrmálta a vár védkörnyékét.

Az elárult terven fenyves jelölte a rejtett aknákat. A vezérkar ezeket ott hagyta, de átültette a fenyvest. Így aztán Dimitriev vakon rohant az aknáknak. Le a kalappal Kuzmanek altábornagy előtt. De bizonyos, hogy a Ridl árulása nélkül aligha nem esett volna el Przemysl és akkor aztán ma nem szorítanók ki Galicziából az oroszt, de inkább csak ugyan előzőnlötte volna hazánkat is a muszka. Így válik nekünk javunkra a legrutabb bűn is. Hát nem méltán láthatjuk-e ebben is a jó Isten gondviselő kezét? Tehát ne csüggedjünk. Nem veszet az, ki el nem csüggedett? Erős várunk nekünk az Isten!

Ezen valóban gyönyörű lelkes nemzeti közhangulatba nem ritkán vegyül még az intelligenciánál is bizonyos értetlen disharmónia. Oly kétkedő felfogás az, amellyel hadvezetőségünk olykor-olykor történő visszavonulását megítélik. Habár ötvenöt éve van formális obsitom; hát biz én a hadviseléshez nem értek egy kukkot se. De azért ezek a vissza-

vonulások engem sohase zavarnak meg.

Józan paraszt eszemmel nagyon megértettem öreg jó királyunk és nagy szövetségesünk szövegét, hogy: „a reánk kényszerített háború részünkről nem hódító hadjárat, hanem tisztán megóvása jogállományunknak.” Ez az alap, ez az irányító gondolat és ehhez kell hadvezetőségünknek alkalmazkodnia.

Vajjon gondolhatott-e arra valaki, hogy mi meghódítsuk és bekebelezzük azt az irtóztató orosz Molochot? A mi egyedüli feladatunk csak az lehet: megakadályozni, hogy lábát meg ne vethesse a mi birodalmainkban. Tehát a szövegben hangoztatott védelmi állapot. Közben esetleg támadni és folytonos nyugtalanítással s okozott veszteségekkel kimeríteni a kolosszust. Ennek a drámának két felvonását a szövetséges seregek fényesen oldották meg. Majd következik a harmadik, negyedik s a végső felvonás. Védni magunkat s kimeríteni azt a nagy lelketlen hordát. Ezt csináljuk is sikerrel napról-napra.

Igaz, hogy nem számítva külön a szerb harcztér — óriás az a veszteség, a mit a hivatalos kimutatás 1—5. száma halottakban, sebesültekben, betegségekben és hadifoglyokban közöl. 6941 tiszt és 147937 altiszt és legénység. Borzasztó szám; de nem oly borzasztó, ha helyesen distingválunk. Rezervánk van elég. És ez a szám se elveszett nemzeti tőke egészen.

Igaz, hogy a körülbelül 15% halottat többé senki sem támasztja föl. Az is igaz, hogy circa 5% nyomorék lesz. De a 80% megmarad. És ez nem poézis. Éppen tegnap olvasom a lapokban, hogy Szegezen 17000 sebesült volt. Ma csak 2000 van, a többi gyógyultán távozott s legnagyobb részben újra bevonult a harcztérre.

A német veszteség-listát nem ösmerem; de úgy gondolom, ez is megíti a 120000-et s így összesen 270000-ről volna november 1 éig szó. Már most állítsuk szembe ezzel az orosz részről se tagadott muszka veszteségeket: halottakban, sebesültekben, betegségekben, hadifoglyokban és a mazuri mocsarakban = legalább 1300000. Tehát ötszöröse a mi hadaink veszteségének. Ilyen érvágást az az óriás kolosszus se állhat ki soká. Aztán vegyük ahhoz még a belzavarait és azt, hogy

már 17 évtől az 50-ig eddig is mozgósított.

Most ehhez még az is járul, hogy a mohamedánizmus kibontotta a próféta zöld zászlóját. Tehát a mi kettős szövetségünkől igazi szentháromság lett. Így aztán csendesen beválik a Boroevics profécziája a haditudósítókhöz: „eddig három orosz esett ránk, most már csak kettő, azután egy — és akkor aztán elbánunk velük!”

És hol vagyunk most? Ott a harc-téren dominál a mi szent hármasság nemzeti színünk. Zöldek a fenyvesek — szűz-fehér a talaj hava és ezt vörösre festi a mi hős fiaink drága piros vére és még jobban a muszka csordái. Fiaink mindegyike egy-egy kis Damjanich és Görgei. Hogy ne vernék ezek le azt a kancsukával hajtott lelketlen tömeget. Csak a társadalom lelkes hangulata s feltétlen bizalma ne lankadjon, mert ez a kettő azonos talaj, a melyből fiaink lelkes és hősiességük vitézsége táplálkozik.

Isten velünk! tehát hiába van akárki ellenünk: „Erős várunk nekünk az Isten!”

A hanvai remete.

Jegyezzen a hadikölcsön kötvényeiből mindenki tehetsége szerint!!

Vármegyei rendkívüli közgyűlés.

Hirdetmény.

1983—1914. szám. — A m. királyi kormány lelkes felhívást intézett a célból, hogy a folyamatban lévő s nemzeti létünket legközelebből érintő háború költségeinek fedezése céljából a kibocsátandó kölcsön minél nagyobb mérvben jegyeztessék.

Ezen nagyjelentőségű ügyben a törvényhatóságnak is meg kell nyilatkoznia s lehetővé tenni azt, hogy úgy a törvényhatóság, valamint az annak keretébe tartozó r. t. városok, kis- és nagyközségek jegyzéseket eszközölhessenek.

E célból a vármegyei rendkívüli közgyűlés határidejét — tekintettel az ügy halasztást nem tűrő sürgős voltára, Főispán ur óméltóságával egyetértve f. évi **november hó 17-ik napjának** d. e. 10 órájára Rimaszombatba, a vármegyeház nagytermébe tűztem ki s a

TÁRCZA.

LENNER GYULA.

A múlt héten, nov. 11 én éjjel örök álmra hunyta be szeméit egy eredeti tipikus férfiú, aki tehetségeit és széles körű tudását tekintve, bizonyára nagyobbra volt hivatva, de 20 év óta városunkban működött, mint a helybeli egyesült prot. főgimn. klasszika filologia tanára.

Lenner Gyula fiatalabb korában a premontrai kanonokrend tagja volt, a honnan 29 évi működés és tekintélyes társadalmi helyzet elérése után Debreczenbe ment s ott kereskedelmi iskolai tanár lett. Innen jött Rimaszombatba, a hol családja nem volt ismeretlen, mert nagybátyja Lenner Ferdinand postamester tekintélyes férfiú volt.

Rimaszombatba már nagy családdal költözött s itt a társas élettől jóformán visszavonulva s egészen családjának szentelte életét.

A tanári pályán összesen 50 évet töltött és

várm. bizottság tagjait minél tömegesebb megjelenésre hivatalból tisztelettel meghívom.

A megtartandó közgyűlésnek tárgyai lesznek:

1. Határozathozatal, melyben hozzájárulását adja a törvényhatóság ahhoz, hogy a községek tulajdonát tevő szegényalapok pénzét és értékeit a kérdéses hadi kölcsönök jegyzésére felhasználhatja.

2. Határozathozatal, melynek értelmében alispán feljogosítatik, hogy az árva tartalékalap, nemkülönben a várm. tiszti nyugdíjintézet tulajdonát képező koronajáradékokat és esetleg egyéb elkerülhető tőkepénzt, meghatározott mennyiség erejéig a hadi kölcsön papírjaiba fektethesse, illetve meghatározandó mennyiségben jegyezhesse.

Rimaszombat, 1914 november 12-én.

Lukács, alispán.

Használjunk hadisegély-postabélyeget!

Magyar hadi kölcsön.

Az óriási világháborúnak egyik legjellemzőbb vonása, hogy nem csupán hadseregek véres küzdelme egymással, hanem egész nemzeteknek minden erejükkel való mérközése. — Az a mérhetetlenül nagy nemzeti érdek, amely Magyarország részéről fűződik a háború szerencsés kimeneteléhez, különösen megkívánja a nemzet minden rétegének, sőt minden egyes tagjának is buzgó közreműködését a nagyszerű célért való erőfeszítésben.

A helyzet most az állampolgároknak egy kedvező viszonyok közt élő csoportját, a tőkepénzeseket állítja egy új föladat elé. Arról van szó, hogy a magyar államnak pénzre van szüksége az eddig dicsőséggel vívott háború méltó folytatásához és diadalmas befejezéséhez. Ebből a célból a kormány magyar hadi kölcsön nyilvános aláírására hívja fel a társadalmat.

A kormányt épenséggel nem érheti az a vád, mintha nem gondoskodott volna előre a háború költségeinek a fedezéséről. Nagyon is gondoskodott; évek óta csodálatos előrelátással hirdette és a maga tevékenysége körében alkalmazta is a takarékos elvét s össze is gyűjtött annyi pénzkészletet, amennyi a háború

pályatársai szaktudását nagyrabecsülték. Kiterjedt mély tudása magasabb iskolákra is képesítette volna, ha a szükséges vizsgálatokat ifjkorában elvégezi. Tanítványai körében mindig a tulajdonán szelid, energiátlan pedagógus volt, aki kizárólag a részletes tudás előadását tartotta szem előtt és sokat tanulhattak tőle azok a tanítványai, a kik önként akartak tanulni, de a hanyagokat, resteket nógatni nem volt kedve s azok egészen el is maradtak.

Tanítványai közt egész generációk és kiváló férjak foglalnak helyet.

Barátai, ismerősei körében Lenner Gyula mindig szívélyes, jókedvű elbeszélő volt, kifogyhatatlan az adomákban és a jó tanácsokban. Szelid lelkületéből kifolyólag soha senkit meg nem bántott, mindenki iránt a legnagyobb jóakarattal viseltetett.

Leggyöngébb oldala az anyagi ügyek voltak. Itt évtizedeken át gigászi küzdelmet vívott a számtalan bajok szövényes láncolatában és ezekből végleg kimenekülni soha sem tudott, talán nem is tudta egészen biztosan, miképen áll?

eddig való vitelére elegendő volt. Ennél többet nem tehetett, nem volt szabad tennie, mert különben a békés idők rendes gazdasági forgalmát bénította volna meg. Most jött el az ideje annak, hogy újabb alapot létesítsen, hogy a társadalomban levő tőkeerő hazafiságára apelláljon és teljes elismerés illeti meg a kormányt azért a bölcsen átgondolt, szerencsésen megválasztott formáért, amelyben ezt teszi.

A kormány ugyanis a kölcsönadóra nézve rendkívül kedvező feltételek mellett kér kölcsönt az ország társadalmától az állam háborús céljaira. A kötvények után 6 százalékos kamatot biztosít, de ez a valóságban még magasabb lesz azon a révén, hogy a kibocsátás árfolyama 100 koronánként 97.50, illetve 98 korona. A kölcsönzött tőke visszamenőleg a folyó év november elsejétől kamatozik, tehát már befizetése előtt hasznot hajt s az első szelvény már a jövő év május elsején esedékes lesz.

Aki zárolt darabokat vásárol, vagyis arra kötelezi magát, hogy a járadékot öt évig el nem adja, az különösen nagy kedvezményekben részesül. Nevezetesen az ötödik év utolsó negyedében fölmondhatja a kölcsönt s azt névértékben kapja vissza, tehát tőkenyerességhez is jut. — Azonkívül az ilyen kölcsönnek már első részlete befizetéséről szóló elismervényre is 5.5%-os jelzálogkölcsönt vehet föl, tehát kevesebbet fizet vett, mint amennyit élvez a kölcsön adott tőke után. Magas kamatjövendelmét pedig biztosítja az a föltétel, amely szerint az állam a kölcsönt 1920. november 1-ig föl nem mondhatja.

Fontos megállapítása a tervezetnek az is, hogy a kötvények névértéke 50 korona és tizezer korona közt váltakozik. Eddig még sohasem volt ily alacsony — 50 koronás — címlet a magyar járadékok közt. Az újítás célja az, hogy még a legszerényebb kistőke is részt vehessen a hazafias alap megalkotásában és jótéteményeiben.

A tervezet szerint a takarékbetétek a hadi kölcsön javára fölvehetőek, azaz ki vannak véve a moratorium intézkedései alól.

A magyar hadi kölcsönt a pénzügyzeteken kívül az adóhivataloknál és a postatakarékpénztáraknál is alá lehet írni

De az anyagi bajok végtelen halmaza soha el nem homályosította lelki derűjét. Akármilyen bajban mindig szívélyes, szelid és jókedvű volt és a remény soha sem hagyta el őt talán halála napjáig. Az örökké élő és mosolygó reménynek valóságos fanatikusa volt.

Mindezekhez hatalmas, erős szervezet járult, a mely csak pár hét óta kezdett megtörni, a mikor betegen magába szállott az örökké jókedvű, reménytől duzzadó ember. Epekövek kínozták, majd szívverő érbajok léptek föl, amelyek letörték és elmulásba vitték a 72 éves férfit, a kit szeptember elsején nyugdíjaztak. Temetése tegnap délután volt s a családi sírboltba helyezték nagy részvét mellett.

Mélyen sujtott özvegyén szül. Ganter Stefánián kívül nyolcz gyermeke és testvére: Emil győri reáliskolai igazgató, címzetes főigazgató gyászolja az elhunytat.

Sokat hányatott élete után legyen álma csendes s a mi jó volt benne, maradjon meg kegyeletos emlékezetben!

— X —

és nem szabad csalódnunk abban a reménységben, hogy azt a magyar társadalom rövid idő alatt tul fogja jegyezni. Ezt okvetlenül meg kell tennie, mert hiszen külföldi jegyzésre nem számíthat az állam és mulhatatlan, mellőzhetetlen szükség követeli ennek az akciónak a sikerét.

És nem is áldozat az, amit ebben az alakban a tőkétől vár a haza. Az ép-ségben maradás mellett gyümölcsöt, hasznot biztosít neki és nem kér tőle egyebet, mint egy kis megtagadását hétköznap-i tulóvatos magatartásának, egy kis bizalmat a magyar állam életképessége, hosszú és boldog jövője iránt.

*

Vármegyénk érdemes főispánja a hadi kölcsön kötvényeinek jegyzése érdekében nagyarányú és meglepően sikeres akciókat indított meg. Összehívta a pénzügyvezetők vezetőseinek képviselőit s most a következő sorokat küldte lapunknak:

„Nemzeti létünk, becsületünk és győzelmünk biztosítása érdekében kelt az a szózat, melyet az ország kormánya hadi kölcsönünk ügyében valamennyiünkhöz intézett! — A harcztéren hiába ömlik a vér, ha nincs a nemzet organizmusában sziklaszilárd bázisként egy hatalmas pénzalap, mely erőt, hatalmat és jövőt jelent.

Áthatva ezen létkérdésünk nagyságától e hó 12 én délelőttre pénzügyvezetéseink vezetését értekezletre hívtam össze vármegyeházánk kis termébe s ezen értekezleten a vármegye pénzügyvezetői, azok vezetői és egyes testületek a következő jegyzéseket eszközölték:

Pelsőci takarékpénztár	2000 K
Pelsőci református egyház	5000 K
Rozsnyói takarékpénztár	100000 K
Garamvölgyi takarékpénztár	10000 K
Tornaljai bank	20000 K
Hevessy Bertalan	100000 K
Nyustyai takarékpénztár	50000 K
Knöpfler Károly	100000 K
Rimakovai szövetkezet	10000 K
Tornaljai takarékpénztár	50000 K
Sajóvölgyi bank Rozsnyó	50000 K
Dobsinai polgári takarékpénztár	10000 K
Putnoki takarékpénztár	100000 K
Putnokiak jegyzése	200000 K
Gömöri takarékpénztár Rozsnyó	25000 K
Gömörm. nép- és iparb. rt. Rszombat	50000 K
Általános bank fiókja Rimaszombat	2000 K
Gömörm. takp. és hitelbank Rszombat	30000 K
Jolsvai takarékpénztár	10000 K
Czibur Imre	5000 K
Pazár Andor	25000 K
Soldos Árpád	15000 K
Gömörmegyei ref. egyházmegye	5000 K

Összesen: 974000 K

Büszke érzéssel teszem ezt közhírré!

A fentiek lelkes áldozatkészsége, amely nem annyira áldozat, mint kötelesség, indítsa arra a vármegye többi pénzügyvezetőit, testületeit és a megye kicsiny és nagy fiait, hogy hazafias kötelességét teljesítve vegye ki részét ebből a hatalmas nemzeti mozgalomból, mely garantálja, hogy erősen győzelmesen és büszkén fogunk kikérülni borzalmas s véreink ezreit követelő harcainkból.

A jegyzékek eredményét kérem hozzám bejelenteni, hogy az e hó 17 én e tárgyban megtartandó rendkívüli vármegyei közgyűlésen világosan szembetűnő legyen, hogy Gömörvárm. mily mértékben kér részt e hatalmas mozgalomból.

Hiszem és tudom, hogy vármegyém egyetlen fiában sem fogunk csalatkozni s az eredmény hazafias érzületünkhöz méltó lesz!

Rimaszombat, 1914. november 13.

Kubinyi Géza, főispán.

*

Városunkban a **Rimaszombati Takarékpénztár R.-T.** (az osztrák-magyar bank mellékhelye),

a **Gömörm. nép- és iparbank r.-t.**,

a **Gömörm. Takarékp. és Hitelbank r.-t.** ezen évi 6%-os m. kir. állami adómentes járadékkölcsönre jegyzéseket az eredeti föltételek mellett elfogad.

Minderki hazafiúi kötelességet teljesít, ha a rendelkezésére álló pénzt ezen biztos és jól jövedelmező papirokba befekteti!

Jegyezzen a hadikölcsön kötvényeiből mindenki tehetsége szerint!!

Háborús helyzet.

A tenger hullámzik. Ár és apály változik partjain. Az egyik hat órában előre nyomul egy kevéssé úgy, hogy a járatan emberek azt hiszik: jaj, már előnti az egész világot! De a következő hat órában szépen visszahúzódik még a rendes partjain tul is, engedelmessé névánál hatalmasabb erők vonzásának és taszításának. Ez az ár és apály. Ez az orosz harcztéri helyzet képes beszédben. Három hónap óta másodsor ismétlődik ez a szinte szabályszerű játék és a mult hónap közepén — legerősebb előnyomulásunk napjaiban — szinte bizonyosra vettem, hogy novemberben megint visszavonulás következik be a mi részünknön, de úgy, hogy az orosz főszereg frontja nem mi ellenünk, hanem Németország ellen fog irányulni.

A helyzetből kifolyólag Galícia északi részeit is átadták az oroszoknak a mi részlegesen győzelmes seregeink. Átadták önként, mert ezt követelte a stratégia.

Körülzárták Przemysl ismét, mert seregeink visszavonultak onnan nyugat felé, de Bukovinában és a keleti Kárpátokon tul erős haderőnk áll kívül, amely megtudja védeni a határszéleket az orosz kóborló csapatoktól s általában a hadvezetés gondoskodott arról, hogy a monarchia belsőbb részei, így hazánk is, az újabb visszavonulási műveletek idejére biztosítva legyenek a megszállás ellen, mert hiszen ezekre a hadsereg ellátása szempontjából is nagy szükség van.

A németek, rövid pár szóval vázolvva a mi északi hadműveleteinket, az övékével együtt „kaucuk stratégiának“ nevezik, mert mint a gummi minél inkább nyomják, annál inkább visszaruódik és annál nagyobbat lök, úgy volt a mi hadseregünk a németekkel együtt az orosz határon. Be-be engedte az orosz tömegeket, úgy tett, mintha döntő csatákat akarna kezdeni, azután mikor kifejlődésre kényszerítette az orosz hadvonalakat széles fronton, akkor villámgyors mozdulattal eltűnt előlük, hogy azok újra meg újra összezavarodjanak, időközben, a hol lehetett, apasztotta, pusztította soraikat.

Evvel a folytonos zavarással, pofozgatással, tépdesséssel s azután kellő időben visszavonulással időt nyertünk és időnyerésre még mindig szükségünk van. Ezért vonultak seregeink a németekkel együtt biztosabb helyzetbe.

Ez nem más, mint az orosz tenger árapálya. Nem kell tőle félni, míg uralkodni tudunk tehetetlen nagy tömegén és míg seregeink harcra készek s úgy vonulnak biztosabb helyzetekbe. Ez a kergetősi játék eltarthat a tavaszig is,

a nagy hó és fagy idején persze szünetekkel.

Most a nyugati harcztér felé fordul Európa szeme: ott fejt ki a német erő a maga bámulatos erőfeszítését, középütt az argonnei erdőségben és nyugaton a tengerparton. Ott határozott előnyomulások híreit kapjuk és valószínűleg rövid időn nagy dolgok történnek, ha a németek elfoglalják a tengerpartot, elzárják az angol segélycsapatok útját és nyugat felől bekeríthetik a francziákat. Ezekre van most jó kilátás.

A déli harcztéren is erősen kezd a helyzet a mi javunkra kialakulni. Boszniából és a Száván két hadseregünk nyomult be Szerbiába, megverték ott 120 ezernyi szerb sereget, a mi két hadseregünk egyesülve halad Valjevó felé, a hol valószínűleg összeszedik magukat a szerbek, de már alig van ágyujuk és municziójuk s így a mieink olyan döntő csapást mérhetnek rájuk, hogy azután már nagyobb szerb seregekkel alig lesz dolguk, a további munkát megszállásnak és paczifikálásnak gondolják.

A világ többi részein is folyik vagy kezdődik a harc. A török hadihajók a Fekete-tengeren, ugylátszik, uralkodnak már, ott bombázzák az orosz kikötőket, a hol akarják. A Kaukázusba is benyomultak a török csapatok s az oroszokat visszaszorították. — Itt a helyzet még nem érett meg annyira, hogy a mi harcztérünkre érezhető befolyással lenne, de majd eljön annak is az ideje.

A törökök Egyiptom ellen is előnyomultak s a Sinai félsziget egyes helyeit elfoglalták.

Olvasunk az afgánok gyülekezéséről az angolok ellen, Perzsia készülődéséről az oroszok ellen, Kína készülleteiről az oroszok és japánok ellen. Szóval a háboru erősen terjed. Afrika déli részei pedig fellázadtak Angolország ellen.

A tengeren is van többfelé hír német hajókról, angol hajókról, japán hajókról s francia hajókról, amelyek az Adriáról elvonultak.

Az újabb híreket itt közöljük:

BUDAPEST, november 13. (Déli hadszíntérről érkezett 3 óra 30 p.) Ellenség visszavonulása Crniljevótól és Valjevótól kelet felé foly a Száva mentén. Uscet rohammal bevettük. Beljint és Banjanit elértük. Gonule dragunyei erődített ellenséges vonal már birtokunkban van és Szopotstoliczét elértük. Nyugatról és délnyugatról előnyomuló hadoszlopok Valjevó felé közeledtek, miközben különösen déli oszlopok teljesítményei — legnehezebb terek is — bámulatraméltók voltak.

BERLIN, november 13. Nagy főhadiszállás jelenti: Az Yser-szakaszon, Neueport mellett tengerészeti csapataink az ellenségnek igen súlyos veszteségeket okoztak, 700 francziát foglyul ejtettek. Ysernél jól haladó támadásunk közben további 1800 katonát elfogtunk. Francziáknak Loissonstól nyugatra és keletre ellenünk intézett heves támadásait visszavertük. Francziák érzékeny veszteségeket szenvedtek.

Kelet-poroszországi határon Ydtkuhnennél és ettől délre Kvaktól keletre újabb harcok fejlődtek, döntés még nem történt.

BUDAPEST, november 13. (D. u. 4 óra 45 p.) Északon tegnap hadseregeink arcvonalán nevezetesebb esemény nem történt. Tarnow-Jaslóba és Krosnoba az ellenség bevonult. A monarchiába internált hadifoglyok száma tegnapig nyolczszázhatvanhét tisztre és kilencvenkétezerhatszázhuszonhét főnyi legénységre növekedett.

BUDAPEST, november 13. Félhivatalosan jelentik, hogy a képviselőház e hó huszonötödikén, szerdán délelőtt 10 órakor ülést tart. Ő Felsője a képviselőház ülésezése idejére a ház hadbavonult tagjai számára szabadságot engedélyezett.

LONDON, november 13. Az admirális közli, hogy bár újabb jelentések nem érkeztek, a „Good-hope” és a „Mammouth” czirkálók elveszetteknek tekinthetők.

KONSTANTINÁPOLY, november 14. Főhadiszállás jelenti: November tizenegyedikén és tizenkettedikén Köpriköj mellett folyt harcokban az oroszokat megvertük. Az oroszok vesztesége négyezer halott, ugyanannyi sebesült, csapataink több mint ötszáz oroszot ejtettek foglyul. Tízezer fegyvert, nagy mennyiségű lőszert zsákmányoltunk. Az oroszok Kutek felé vonultak vissza. Minthogy lejtős talaj, valamint köd és hó csapataink szabad mozgását akadályozták, nem vághatták el az ellenség visszavonulási vonalát, de mindazonáltal üldözik.

Hirek és vegyesek.

Személyi hir. Dr. *Hajós* Béla közegészségügyi főfelügyelő, mint a kassai kerület miniszteri biztos, f. hó 12-én városunkba érkezett s itt a főispánnal és alispánnal, a vármezei tiszti főorvossal és dr. *Zehery* István tb. főorvossal tanácskozott a kolera járvány terjedésének meggátlása ügyében teendő sürgős intézkedésekről. A miniszteri biztos dr. *Meskó* Miklós főorvos kíséretében megvizsgálta a kolera barakkokat és a főgimnázium épületében elhelyezett vöröskereszt-kórházat, hol *Samarjay* Jánosné elnöknő, *Gaál* Emil gondnok és *Marton* István hely. gondnok kalauzolta a vendéget, ki a látottakkal teljesen meg volt elégedve.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter dr. *Fehér* Gyulát, a rimaszombati kir. ügyészséghez beosztott bírósági joggyakornokot a rimaszombati ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottá rendelte ki.

Új vöröskereszt megbizott. Ferenc Szalvator kir. herczeg *Szent-Ivány* József bejei földbirtokost a Vöröskereszt-egylet megbízottává nevezte ki.

Kórházi bizottsági ülés. A megyei közkórházi bizottság f. hó 10-én *Lukács* Géza alispán elnöklésével ülést tartott, melyen a költségvetést tárgyalták.

Esküdtársi lajstrom összeállítása. Az 1915. évi esküdtársi lajstrom összeállításához a vármezei részéről 12 bizalmi férfi jelöltetett ki a rimaszombati kir. törvényszékhez és pedig: *Baksay* József, *Czinke* István, dr. *Kármán* Aladár, *Farkas* Zoltán, *Gyürky* Pál, dr. *Ráróssy* Gyula, *Medveczky* Sándor, *Kozma* Szabó József, *Marikovszky* Géza, *Samarjay* János, *Széman* Endre és *Szabó* Elemér megyebizottsági tagok.

Katonai előléptetések. A novemberi előléptetésnél az itteni méntelepnél mint beosztott tiszt és ideiglenes parancsnok működött *Stögermayer* Alajos százados, ki jelenleg a központi felügyelőséghez Budapestre van beosztva, őrnagygyá lett előléptetve. *Michaller* András főhadnagy százados, *Dvorcsák* J. hadnagy és a most ide beosztott s a harctéren küzdő *Eszes* Emil hadnagy főhadnagygyá lett előléptetve. Dr. *Perecz* Samu tartalékos segédorvos helyettes segédorvossá lépett elő.

Temetkező egylet gyűlése. A polgári olvasóköri temetkezési egyesületének választmánya mult vasárnap délelőtt a városháza tanácstermében id. *Rábely* Miklós elnöklésével ülést tartott, melyen felvettek 12 új tagot s elhatározták, hogy a kormány által kibocsátandó hadi kölcsönből 3000 korona értékű kötvényt jegyeznek s ezzel az elnököt megbízták.

Kórház átvétel. A cs. és kir. 5. gyalogezredtől a főgimnáziumban berendezett kórház betegeit és felszerelését dr. *Fehér* Miklós segédorvostól átvette a Vöröskereszt egylet vezetősége a mult hét végén, s most már az egylet vezetői intézkednek és működnek a szükség-tartalék-kórházban, melyhez betegápoló személyzetként 50 népfelkelő rendeltetett be. A felszerelést *Samarjay* Jánosné elnök, *Máriássy* Lászlóné alelnök és *Gaál* Emil gondnok, az orvosi

műszer és kötszertfelszerelést dr. *Zehery* István és dr. *Kármán* Aladár főorvosok vették át. F. hó 12-ikén a rimatamásfalvi kisegítő-hórházból a sebesülteket átszállították új helyükre a főgimnáziumba, s ide vonult a hivatásos és önkéntes ápolónők lelkes és buzgó gárdája. Az új kórház berendezése igen jó, s tüdőszobával, mosdókkal is el van látva; műtőterme — az első emeleti tanácskozóterem — tágas, világos és kitünően felszerelt. A sebesültek ellátását naponta végzi dr. *Zehery* István, dr. *Bleier* Leó, dr. *Kármán* Aladár, dr. *Lusztig* Sándor és dr. *Fuchs* Izsó; az ápolónők pedig főnökük: *Máriássy* Lászlóné beosztása szerint működnek. A fehérszemű javítását erre vállalkozott úri nők fáradhatlanul végzik.

Megkezdődött a tanítás. A mult héten megkezdődött már a tanítás nemcsak az állami iskolákban, hanem a rimaszombati főgimnáziumban is, amelyet az állami polgári leányiskola helyiségeiben helyeztek el. A tanítás a háboruba vonult tanárok helyettesítésével és a szeptember hóban vállalkozott férfiak segítségével történik. A polgári leányiskola külön helyiségben tanít, az elemi fiúiskola délelőtt végzi a tanítást, az elemi leányiskola pedig délután a saját helyiségeiben.

Az izgatók bünhődése. Holko János tiszolczi lakos f. évi szeptember hó 27-én Murányalján betért a korezmába és ott bepálinkázva szitkozódni kezdett, majd dühösen kifakadt, hogy bárcsak jönne már a muszka, hogy leölné ezeket a magyarokat. F. hó 11-én állott a letartóztatásban lévő Holko a helybeli kir. törvényszék előtt, hol izgatás büntetése miatt jogerősen egy havi és 14 napi fogházra ítélték; a büntetés a vizsgálati fogság által kitöltöttnek vétetett. — *Maricsanik* Ferencz morva származású garamszécsi lakos pedig f. évi okt. 4-én a Biel Kálmán vendéglőjében egybegyűltek előtt szintén a magyarság ellen izgatott sulyos kifakadásával, hogy jobb ha megadják magukat a magyarok s az orosz fogságba jutottak boldogok, mert azokkal sokkal jobban bánnak, mint nálunk stb. A kir. törvényszék izgatás büntetése miatt *Maricsanik* f. hó 11-én jogerősen 3 havi fogházra ítélt. Egy hónap és 5 nap kitöltöttnek vétetett.

Kolera. A kolera járvány vármegeyénkben mindjobban terjed s különösen a rimaszécsi járásban jelentkeznek sűrűn az esetek. Eddig koleraesetek előfordultak: Feleden, Rimapáltalán, Serkében, Harmaczon, Lekenyén, Pelsőcön, Rimaszécsen, Sajópuszpökiben, Dobóczán (Gernyő-pusztán) és a Rimaszombatban előfordult s halállal végződött eset is ázsiai kolera-nak bizonyult. Felhívjuk a lakosság figyelmét újból, hogy a tisztaságra mindenki rendkívül ügyeljen, különös gondot fordítson mindenki az étkezésre, minden étkezés előtt kezét szappannal és fertőtlenítő folyadékkal (lysoform, carbol) jól mossza meg! A városi járvány-bizottság mult szombaton dr. *Kovács* László polgármester elnöklésével ülést tartott, melyen az óvintézkedések megtételéről tanácskoztak s a bizottság tagjai a várost házról-házra bejárták, hogy meggyőződjenek az udvarok és háztájak tisztántartásáról. E héten már az utcák csurgói is mésszel szórattak be. Általában a hatóság mindent elkövet a maga hatáskörében, hogy városunkban a kolera terjedését meggátolja s feltűnő falragaszokon közli mihez tartás végett a tudnivalókat. Nem győzzük eléggé nyomatékosan hangsúlyozni mi is, hogy a rendeleteket szigorú pontossággal tartsa be mindenki, mert a hatóság ellenőrizni fogja a lakosságot, de meg saját érdekében cselekszik mindenki, ha óvakodik és az utasításokat betartja!

A Rimaszombati Takarékpénztár betéteket most is elfogad méltányos kamattal való gyümölcsösztetés végett és a jelenleg elhelyezett tőkékből minden felmondás nélkül azonnal teljesít visszafizetéseket.

Panasz a vasut ellen. A Garamvölgyről kapjuk a panaszos közleményt, hogy Breznóbányán napirenden van azon utasoknak a lemaradása az estéli vonatról, kik Vereskői felé utaznak s ezen utasok költséges meghálással kénytelenek a reggeli csatlakozást bevárni. A breznóbányai állomásfőnökség — a hol különben a figyelem ismeretlen fogalom — azzal indokolja meg ezen az utazó közönségre sérelmes eljárást, hogy ő csak bizonyos ideig várhatja a

vereskői vonatot, ha tehát a zólyomi vagy erdőkői vonat nagy késéssel érkezik, erre nem várakozhat. Külömben meg szokta kérdezni, hogy van-e utas s ez esetben vár az indítással. Erre a kifogásra az a mi megjegyzésünk, hogy most a vonatok általában késnek, tehát a vereskői vonatra is késni és várni kell. Folyó hó 4-én, dacára annak, hogy Erdőköz két másodosztályú és egy harmadosztályú utast jelzett, a vöröskői vonat elment. Ugy látszik, hogy a breznói főnökség különbséget tesz az utasok között. Intézkedést és több figyelmet kérünk. Ellenben dicsérettel emlékezhetünk meg a breznói postáról, a hol azután a késő estéli órákban is a lemaradt utas érdekében készséggel táviratoznak és telefonálnak. (Btt.)

Hir a harctérről. Lapunk kedves munkatársa: *Haynik* Géza végre hirt adott magáról az északi harctérről. F. hó 1-én az oroszok elleni rohamban a San melletti Niskónál résztvett a hősiessé küzdők sorában s bal vállát keresztül lőtte egy orosz golyó. A harctérről Mähr. Ostrau Lazarett Bergschulába vitték, honnan Besztercebányára szállítják.

Az a bizonyos mérőkosár és kereskedőink. Lapunk november 1-ei számában a miskolczi üzletvezető ur figyelmét felhívtuk arra, hogy a vasutnál a raktárnok — személyt egyáltalán nem említettünk — egy mérőkosarat használ a szénmennyiség kimérésénél, mely nem megbízható és annak megsemmisítését kérjük, mert beigazolást nyert, hogy sokkal kevesebbet mér, mint amennyiről a raktárnok az igazolványt kiállította. Erre az üzletvezető ur — nagyon helyesen — elrendelte a vizsgálatot s kitént, hogy azzal a bizonyos kosárral a vasut hivatalosan nem mér s így a kosár csak magánmérésekre használható; ezt mi mult számunkban az üzletvezetőség megbízottjának kívánságára — a vasuti hivatalos eljárás védelme céljából ki is jelentettük. Nem csekély meglepetésünkre a „Gömöri Ujság” mult számában, egy kereskedőink által aláírt nyilatkozatot találunk, mely olyan színben igyekszik feltüntetni az egész ügyet, mintha mi a vasuti mérleg megbízhatóságát kifogásoltuk volna s mintha mi nem is egészen az igazsággal meg egyezően irtunk volna. Mindenekelőtt csodálkozunk afelett, hogy a mi ugyancsak komoly gondolkodású kereskedőink aláírnak egy ilyen nyilatkozatot, mely nem egyéb, mint egy alkalmatlan időben kieroszakolt bizalmi nyilatkozat esetleg vizsgálat alatt álló ügynek kedvező irányba terelése céljából. — És emellett a valóságnak meg nem felelő tényállítást imputálja nekünk. Mert mi nem szólunk az ellen, ha kereskedőink épen a mostani időpontot tartják alkalmasnak arra, hogy nyilatkozatot állítsanak ki arról, miszerint a vasuti mérleg megbízható s a raktárnok pontos és lelkiismeretes tisztviselő, kinek épen most mondanak köszönetet, de igenis kifogásoljuk az eljárást és teljes erélyvel tiltakozunk az ellen, hogy ez épen az általunk közölt néhány sor hatása alatt és állításunkkal szemben történjék, mert ennek az a színezete van, mintha mi olyan valótlanságot állítottunk volna, melylyel szemben kereskedőinknek védelmébe kell venni a vasuti mérleget és a raktárnokot. Már pedig mi mindig a való igazságot írjuk; amit írunk, fenn is tartjuk, a hivatalos mérleget nem kifogásoltuk, a raktárnok pontossága, tisztviselői minősége és működése ellen nem irtunk, csupán azt a tényt állítottuk, hogy a kosár nem megbízható, a raktárnok által kiállított igazolványban feltüntetett szénmennyiséget nem adja s így megsemmisítendő. Miután pedig ez így van, kereskedőink nem jártak el helyesen, mikor beugrottak az aláírással! Szerk.

Halina-csizmák szállítása. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara felhívja a figyelmet arra, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter a hadrakelt sereg részére nagyobb mennyiségű olyan halina-csizmát óhajtana beszerezni, mint amelyet a hegylakók téli időben hordanak. A szállítás elnyerésére pályázók nyújtsák be ajánlataikat sürgősen a miskolczi kereskedelmi és iparkamarához. Az ajánlatban feltüntetendő, hány pár halina csizmát tudnának folyó évi december hó 15-éig szállítani. Egyidejűleg küldjenek be a szállítandó csizmákból egy pár mintát és tüntessék fel annak szállítási árát páronként. — Egyben felhívja a kamara a polgári lakosság figyelmét arra, hogy

akinek új állapotban lévő felesleges halina csizmája van, bocsássa azt megfelelő ártérítés ellenében a honvédigazgatás rendelkezésére s ebbeli szándékát ott, hol ipartestület van, annak utján jelentse be a kamarának.

Nyugdíjgyűlés. Az ipartestületi nyugdíjintézet f. hó 11-én id. *Rábely Miklós* elnöklésével választmányi ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a pénztárnok és pénzbeszedő katonai kötelezettségének teljesítése miatt távol lévén, ideiglenes helyettesítésükről az elnökség gondoskodni fog. Többen vannak, kik a járulékot hosszabb idő óta nem fizették be; ezekre vonatkozólag úgy határozott a választmány, hogyha november 30-áig nem rendezik több hónap óta fennálló hátralékos tartozásait, minden további figyelmeztetés vagy felhívás mellőzésével az alapszabályok értelmében töröltetni fognak a tagok sorából. A választmány elhatározta, hogy a hadi kölcsön kötvényeiből 5000 korona értékűt jegyeznek s ezzel az elnökséget megbízták.

Sebesültek ellátása. Mind szélesebb körökben terjed az érdeklődés a kórházakban elhelyezett sebesültek iránt, s ellátásuk minél jobbra tételéhez is hozzájárulnak társaságok és egyesek. A koronás társaság már ismételt megvendégelte és szíval, cigarettával látta el a sebesülteket. Mult héten özv. *Ragályi Géza* a *Lukács* Margitka segítségével bőséges ebéddel gondoskodott a sebesültekről, özv. *Dickmann* Ignác né ismételt fényesen megvendégelte őket, s e héten szerdán a *Wargha* Antal bátkai lelkész kezdeményezésére: *Wargha* Antalné, *Demeter* Mariska, *Boholy* Istvánné és *Jánosné*, *Kisfejes* Gyuláné és *Jánosné*, *Simon* Kálmánné, *Barna* Mike Jánosné, *Ujházi Mács* Jánosné, *R. Mács* Istvánné és *Jánosné*, *Mázik* Józsefné szereztek jó napot a közkórházban elhelyezett sebesülteknek gondos ellátásukkal.

A gőzfürdőt igénybe venni akarók figyelmét felhívjuk, hogy e hó 16., 17., 18-ik napjain a fürdő összes helyiségei — kazánvizsgálat miatt — zárva lesznek.

Népfelkelő bemutató szemle. A honvédelmi miniszteri rendelet alapján a beszerzebányai m. kir. honvéd hadkiegészítő parancsnokság nevében *Sulyok* alezredes és a vármegye törvényhatósága képviselőjében *Lukács Géza* alispán a „Hivatalos Lap”-ban közlik a népfelkelési bemutató szemle-bizottság működésének tervezetét. A bemutatás decz. 2-ikától 22-ig fog tartani s a vármegye területéről járásokként és községeként Rimaszombatba a Hungária szálló nagytermébe kell elővezetni a jelentkezésre kötelezettek. Decz. 2-án Rimaszombat és Jolsva 297; 3-án Rozsnyó, Pelsőcz, Csetnek 302; 4-én Dobsina, Nagyrőcze és Rozsnyói járás egy része 305; 5-én másik része 297; 7-én harmadik része 306; 9-ikén jolsvai járás egy része 311; 10-ikén másik része és Tiszolcz, Klenócz 308; 11-ikén nyustyai járás egy része 302, 12-én másik része 299, 14-én harmadik része és a feledi járás egy része 298, 15-ikén feledi járás másik része 305, 16-án harmadik része 300, 17-én negyedik része és a tornaljai járás egy része 301, 18-án a tornaljai járás zöme 306, 19-én Nándorvölgy 301, 21-én a tornaljai járás egy része, a ratkói és putnoki járás egy része 300, 22-én a ratkói és putnoki járás másik része 323 embert; összesen 5161 embert állít a bizottság elé.

A kenyérsütés is drágább! Arról nem kell irnunk, mert hiszen köztudomású, hogy a mult héten volt 1—2 nap, amikor kenyéret egyáltalán nem lehetett kapni városunkban. Azok jártak jól, kik otthon süthettek. Mikor azonban a pékhez küldték a kenyéret, kellemetlen meglepetés érte a gazdasszonyokat, mert egy kenyér sütéséért, mely ezelőtt 6—8—10 fillérbe került, most 20 fillért számít a pék. Azt értjük, hogy a liszt drágasága következtében a kenyér ára emelkedik, de azt egyáltalán nem értjük, hogy a pékek miért számítanak még egyszer annyit a sütésért? Jó volna megrendszabályozni az ilyen kapzsi pékeket!

Verekedő cigányok. Rimaszécsen f. évi okt. hó 15-én a teknővájó cigányok összeverekedtek és Balog János fejszét ragadva Oláh Szász Györgyöt és Oláh Kánalas Julianát össze vissza vagdalta. A kir. törvényszék súlyos testi sértés büntette címén f. hó 11-én

jogerősen egy havi fogházra és tíz kor. pénzbüntetésre ítélte a vádlottat.

Halálos ítélet. Mult csütörtökön délelőtt Szentsimonban Bellér Ágost — egy 20 éves legény és Bellér József egy 13—14 éves fiu — a község határában összeszólalkoztak, s a civódás vége az lett, hogy Bellér Ágoston a fiatal fiut egy pipa kiálló részével jobb halántékán úgy fejbeütötte, hogy a szegény fiu összeesett, s csaknem öntudatlan állapotban vitték haza. Az Ozdról előhívott orvos nem tudott segíteni a fiun, ki estére meghalt. Az esetet bejelentették a feledi kir. járásbírósnál, mely elrendelte a boncolást. Ez f. hó 7-én meg is történt s kitűnt, hogy a kis fiu halálát koponya-repedés és vérzés idézte elő. A tettest letartóztatták.

**Óvakodjunk a kolerától! Kezeinket mos-
suk étkezés előtt fertőtlenítő folya-
dékkal és szappannal! Élünk mérték-
letesen és okosan!!!**

CSARNOK.

Az avelinai hős.

Ropog a puska. Dörög az ágyú.
Füsttől ténytelen a délutáni nap.
Ótszörös erő adja viszhangját.
S nehéz a halál a lehanyatlónak.
Hisz hiába festi pirosra a vér,
Ujabb hősökért a rém visszatér.
Ezer hull porba... Hiába mégis...
Hiába ömlik pataokban a vér is.

„Visszavonulni!” — Hangzik a parancs.
A könny a szemben kiöntetlen ég el.
Még dörög az ágyú ásitó torka,
Schrappnell-csillagok még hullnak az égen.
De a tábor már húzódik hátra,
És várnak, várnak valami csodára...
Hadúr haragja sújt le tán oda;
Hogy győzzön újra büszkén Hunnia.

Ólomsúlyu percz rohan le a mélybe.
Egy csapat huszárt most nyel el az erdő.
A főhadnagyuk félistenné válva
Rohan utánuk... Csodát lát a felhő.
Mint vészes vihar a remegő tájra
Száguld előre... A tábor csodálja.
„Utánam fiuk! Éljen a haza!”
S most őt követi futó százada.

S mint nagy templomban a bűgő orgona,
Zúgva-zúg át a tábor ajakán:
„Előre! Hurráh!” Megperdül a dob...
Trombita harsog... „Éljen a király!”
Hatvan ágyú ontja rájuk a halált
S az Úr köztük egy gyávát se talált.
Futva rohannak... Száz szurony fénylik...
S a diadaluk harsog az égig.

Avelini mezőn könnyű a halál.
Diadalpárnán alusznak a hősök.
Vert hadak után az égő seb se fáj;
Vitéz fiaikra büszkék az ősök.
A szellő lassan balzsam csókot hint,
Mosolyog a nap, míg reájuk tekint.
S Bóné Rudoltnak sápadt homloka,
Babér koszorú rajt a glória.

S megőrzi az Isten hősnél hősebb fiát,
Gránát, shrappnell-tűz, ágyúgolyó ellen.
S míg számbaszedi vitéz századát
Nagy messze fut már előttük az ellen.
Alkonyi szellő vidd haza nevét!
Hogy hála-borostyán öveze fejét!
Róla susogjon Tisza, Duna habja!
S vezesse csapatát még száz diadalra!

Vatthay Ilona.

Beteg muzsikus.

Csak még egy kis dalt, azután legyen,
Szakadjon el a hegedűm húrja...
Óreg pókháló: feledés lepje
Örökre, újra.

Csak még egy kis dalt, a legutolsót,
Hála-dó himnuszt győztes csatákról;
Zengő zsolozsmát a békességről,
Isten s hazáról.

Boldog hazáról, melyet a vészben
Kegyedben tartasz nagy, erős Isten,
Mely bátorságban csak benned bízik
És győz e hitben.

Akinek vára ősi erénye,
Mi fenntartotta egy ezredéven;
Mi megőrizte a végromlástól
Annyi veszélyben.

Tatárdulásból, törökkrabságból,
Labancz vérpadról feltámadt népem
Hadd lássam harczból győztesen jönni
Karddal kezében.

Hadd lássam győzni hős katonáink',
Hogy még egy szent dalt zenghessek, melyet
Nagy színed előtt imádságképen
Mond el a nemzet.

Csak azt engedj meg, én Uram, nékem,
Hadd lássam e hont virulni újra,
Azután legyen, szakadjon széjjel
Hegedűm húrja...

Telek A. Sándor.

A bátor és kitartó mester.

— Mese. —

Irta: ALEXY JÁNOS nyug. ev. lelkész.

A „Magas-Tátra” sziklás óriások tövében,
— mely hegyeinknek meredek csucsairól a forró
napsugarak is csak úgy félve csuszamlanak le,
hogy melegségtükből sem hagyhatnak ott any-
nyit, mennyivel az örökös havat leolvasztani
lehetne, de hová a száguldó fellegek pihenni
szállnak le, hogy harmatukkal élesztgessék a
hegyi gyopár virágait s a zuzmót, melyek oly
rejtett helyeken, hasadékokban húzódnak meg,
hová az eső csepje sem juthat, vagy oda nem
tapadhat — egy szerény falu szélén lakott a
falu kovácsa. Ez a mester híres volt messze
vidékeken s emiatt sokan csodálkoztak is, hogy
miért húzódik meg ily szegény helyre az ily
ügyes mester, miért nem megy nagyobb, gaz-
dagabb városba; de hát ennek is megvolt a
maga oka.

Az egész vidéken ő volt az egyedüli mes-
ter, ki oly éles bárdokat, kardokat, töröket,
fejszéket készített, milyenekhez hasonlót senki
sem készíthetett. Igen, mert ennek a művészet-
nek titkát a saját apjától örökölte. A titok
pedig az volt, hogy már az apja is és ő is a
sziklák hasadékaiban oly kavicsot fedezett és
szedett fel, melyből oly kemény aczelt tudott
olvasztani, melyet sehol sem lehetett előállítani,
még Amerikában sem. Ebből a kemény aczél-
ból tudott a fiatal mester oly remek dolgokat
készíteni, melyeknek híre messzire eljutott:
késeket, melyek nem tompultak el s ha kivé-
telesen oly töröket, kardokat kellett készítenie,
melyeket nagyobb urak rendeltek: azok éle,
hegye olyan volt, mint a darázs fulánkja, ma-
gától is mélyebbre hatolt be a testbe.

De minden megrendelést nem is fogadha-
tott el, mert ily különleges aczélja kevés volt
s csak is attól vállalta el, kit a faluban lakó
nagyénéje ajánlott, közvetített. Ettől félt min-
denki, félt a mester is, mert az volt mondva
róla, hogy boszorkány s megigézhet, megront-
hat akárkit. Hozzá folyamodtak nagy urak,
vitézek, kérték, busásan fizették közbenjárását,
csak hogy hozzá juthassanak a kívánt eszközhöz.

Igy állított be a mesterhez a nagyéné egy
különös kéréssel — mely közvetítésért nagy ju-
talmat ígértek neki — de mivel a mester an-
nak teljesítésétől igen félt: a néni könyörögni
kezdett, sőt követelni, mondván, hogy bármily
veszély fenyegetné, ő megmenti. Így hát készi-
tett is — a király fivérének — oly tört, me-
lyet ha a magasba dobnak: annak szívébe furó-
dik, kinek szánva volt, kit megakarnak ölni.
A királyt akarták megölni.

De a király fivérének ezt a gonosz tervét
a királynak elárulták s mivel azt is megtudta,
hogy mily módon s eszközzel akarták meggyil-
kolni: halálra ítélték az összeesküvést és gyil-
kosságot tervező király fivérének és a törkésítő
kovácsot. Ki lett adva a parancs, hogy mind
a kettőt azonnal el kell fogni s a király itele-
tét végrehajtani.

De a boszorkány a király ítéletét hamarabb
tudta meg, mint azt végrehajthatták volna a

kovácson, mert megszőktette, megmentette, igéretéhez hiven.

— Menj azonnal a sziklák közé — mondá a boszorkány — és megse állj, míg a hegyeken túl nem jutsz el egy nagy lejtőnek a széléhez, hol egy kis tavat találva, fürödj meg annak csodatévő vizében, mert innét kezdve nehéz lesz az utad, nehéz lesz és sok a megoldandó feladatod, de ha nem rettensz vissza, bátran nekitogysz a feladatnak: te lehetsz a legboldogabb ember, ha bátor, kitartó küzdelmeddel győzni fogsz.

— Most hallgass rám! A tavon túl, az erdőben találsz egy dühös nőstény disznót öt malaczával, ezt el kell ejtened s ez lenne első győzelmed s csak ez után mehetsz tovább. Ezen rengeteg erdő belsejében van az óriás erejű vadkan, mely az erdő egyetlen átjáróján sem embert, sem állatot át nem bocsát, mindenkit nagy, hegyes agyarával széttep, mindent felfal. Teste be van fedve a fenyvek szurokjával s a golyó nem járja át. Ezt is le kell győznöd, mert csak így fogsz eljuthatni az égő szurokfolyóhoz, melyen ha átjutottál: megtalálod a tizenkét fejű sárkányt, mely azt az elátkozott várat őrzí, melyben a világ legszebb és leggazdagabb lánya lakik. Ha a várba bejutottál, annak te leszel az örököse s annak egyedüli őrője a te hitvesed.

— Na hát édes néném én megyek s fogadom, hogy bátorsággal, kitartó, lankadatlan munkámmal mindenütt győzni fogok azzal a fegyverrel, melyet magam készítettem.

Hegyen-völgyön bujdosva végre eljutott ama helyhez, hol a vadkocza öt malaczával tanyázott. Csendesesen kutatta nyomait s midőn megtalálta a turásokat, ama helyen, hol a nyirkos talaj gazdagon be volt növe páfránnyal és szederrel: ott egy nagy kötőmb közvetlen közelében acél késével oly mély gödröt vájt, melyből csak a feje volt ki a bozót között. A gödörtől néhány méternyire a magával hozott kenyérből kissébb falatokat rakott a földre s ezután buvóhelyén nyugodtan várta a koczá, mely nemsokára meg is jött turva, rőfögve s a kenyérialatokat szedve: a gödör közelébe jutott, hol a bátor mestert észre véve, neki ugrott, hogy széttepje, de a kovács gyorsabb volt s kardjának éles hegye hamarabb járta át a kocza szívet. Husából zsiványpecsenyét készített magának még a hosszú utra is, bőrét pedig magára ölté, mintha felöltő lett volna s így haladt tovább, hogy megtalálhassa a még vadabb s erősebb vadkant is. És szerencsésen megtalálta annak nyomát s midőn azok irányában a friss bőrbe bujva, négykézlábra ereszkedve, csak csuszva-mászva közel jutott a bösz vadkanhoz, ez észrevéve a közeledő alakot: mérgeset rőffenve, két melső lábára emelkedve, erősen szimatolni kezdett, ugrásra készen, de mert úgy érezte a friss bőr szagán, hogy az nem ellenséges szag, hogy az a szomszéd kocza: csendesesen visszadült tekvő helyére. Ismét szunnyadni kezdett.

Bátor mesterünk egyideig csak a távolból figyelte s midőn meggyőződött, hogy már mély álomba merült, nesztelenül közeledett feléje. Hátulról közel jutva hozzá, csodás ügyességgel kardját czombja között szívéig szurta. A második akadály is el volt hártva s így eljuthatott a harmadik rémes akadályhoz is, mely úgy tünt fel előtte, mint a legveszélyesebb. Ott égett előtte a széles szurokfolyó, mely a várat körülfolylta s mert még akkor léghajók, repülőgépek nem voltak, sem az égő folyót átszúzni nem lehetett, ki kellett valamit eszelnie. Az erdő szélén tanyát ütött; sátrat, tűzhelyet készített s körüljárta a vidéket, hogy tájékozassa magát arra is, vajjon beszerezhet-e magának hosszabb időre enni valót. Eleség után járva bőven hordott össze madárfiakat. Egy csókafészekből hozott már tollas fiakat s mert kedveseknek találta: felnevelte őket. Tanulékony szelid madarak lettek s a mesternek nagy öröme tellett azok oktatásában.

Mivel a vidék bozótja között bőven termett a magas csalán, ennek erős rostjából fonalat és ebből kötelet is fonhatott. A csókákat megtanította az égő folyó magas lángja felett a tulsó partra is átrepülni, hol a 12 fejű szörnyeteg tanyázott s a hová a csókák szívesen átrepültek, mert a Sárkány zsákmányából sok jó hulladék jutott nekik is. Midőn a csókák ezt az utat jó megszokták s hívására bármely irány-

ból visszarepültek: azok szárnya alá előbb vékony, könnyű fonalat kötött, melylyel a magasban midőn átrepültek s egy magas jegenyefa körül száltak s a fonal végével visszatértek: a mester azt leoldotta; s mert így a jegenyefa a fonallal körül volt övezve, annak végéhez erősebbet, majd végre oly vastag köteleket kötött, mely az embert is elbirta. Egy magas szikláról így ezeket áthuzta s azon ő is átkapaszkodhatott. Átesuszva, kissé megpihent, s elindult a sárkány felkeresésére. El volt készülve a végső halálos harcra.

Nem sokáig járt a bozótos vadonban, midőn már távolról hallotta a szörnyeteg mélyes geszuszogását, fogainak csikorgását. Tünődve gondolkozott, hogy miként kezdje el nehéz feladatát, a végső küzdelmet. Fegyvereit újból kifente s hogy vig hangulattal vegyen bucsut a világtól: elővette kedvencz hangszerét, egyszerű fuvoláját s azon oly hájosan, érzékenyen játszott, hogy a szörnyeteg azt vélte: ime a rengeteg erdő legszebb madara szólalt meg s ennek hangjára édes álomba merült s szuszogása hörgedező hortyogássá változott.

Ezt hallva a mester, gondolá: ime itt az alkalom. Csendesesen eljutott hozzá s mire felébredt volna: a tizenkét fej ott hevert a porondon; a csodatévő kard megtette, mire a mester számított. Győzelmének örömeztében leült a szörny mozdulatlan testére s ott megtisztogatta kardját a sötét vértől, hogy az ugy fénylett, mint a tükör. Munkája után pihenve vizsgálta a nem messze lévő elátkozott várat, kereste annak kapuját, melyet a távolból nem lehetett látni, mert azt a rozsdá lepte el jelöl annak, hogy az nem volt nyitva, használva. Közelebb odaérve, erősen kopogtatott s mert többszöri zörgetésére sem kapott választ vagy oly jelet, hogy a kaput valaki ki akarná nyitni: haragjában fénylő, kemény acél kardjának lapjával oly nagyokat ütött a kapura, hogy az ugy csendült meg, mintha a völgy kápolnájának ezüst harangja szólalt volna meg s hajnali imára hívna fel a jámbor hívőket s mert erre ugy hallotta mesterünk, hogy a várban bizonyos életjel mutatkozik: másodsor és harmadsor is suhintott nagyokat a kapura, mely erre a szokatlan, de kellemes hangra recsegve, ropogva, élesen nyikorogva megnyilt.

Gyönyörű látvány tárult most eléje. A tágas udvar telve volt ragyogó, fegyveres, pánczélos leventékkel, sisakos harcosokkal, kik most ébredtek fel a kard pengéjének varázsló hangjára, hosszú, nehéz álmukból, pihenőjük után. A nagy sokaság előtt ült — talán a világ legszebb lován — aranyban, ezüstben maga a hadvezér, ki büszke magatartásával kecsesen üdvözölte ragyogó kardjával a mi szerény megtépett mesterünket s előbbre lépve lovával, azt kérdezte tőle: hát te merész, bátor vitéz, hogy jutottál ide, hová mi csak nagy fáradozás és küzdelem után juthattunk el? Ki vagy te, ki előtt kapukat ünnepélyesen, szívesen megnyitottuk? Fogadd szívesen köszönetemet azért a bátor tettért, mellyel bennünket figyelmessé tettél továbbitunk folytatására! s e helytől vitézül megszabadítottál!

Mélyen megilletődve, mesterünk csak annyit mondhatott, hogy ő egy szerény iparos s csak bátor, kitartó, de nehéz munkájával juthatott ide, a miért áldja jó Istenét.

— Én meg — mondá a fővezér — Atila vagyok, a hunnok királya s ez itt — balra mutatva — Buda őcsém, egész nemzetünknek ezredévekre kerestünk dicsőséget, szép hazát. Állj hozzánk! Légy első vezérem, harcolj velünk az Isten nevében.

Elfogadom e fényes kineveztetést s annak jelöl, hogy én akarok lenni legalázatosabb s leghivebb szolgád: fogadd e csodatévő kardot tőlem ajándékkul. Ennek a kardnak az érintésére — ugy mint itt — meg fognak nyilni a világ legerősebb várainak, városainak, még Róma dicsőséges városának kapui is.

— Köszönöm! — mondá Atila — és én viszonzásul neked adom a világ legszebb leányát, az én véretem, melyet itt elhelyezünk, legyen az a tied, ha visszatérünk győzelmesen.

Lám a szegény kovácsmester meséje is azt igazolja, hogy nem kell megijedni, visszariadni a látszólag nagy és nehéz feladattól, mert nem a gyáváké, hanem a bátraké a győzelem, a jutalom.

A sebesülteknek.

Lukács Gézáné alispánné kezeihez ujabban a következő adományok érkeztek, melyeknek vételét e helyen nyugtázza:

Kubinyi Gézáné főispánné 16 hósapka.

Kubinyi Géza főispán egy nagy férfi bunda.

Lukács Gézáné egy női bunda.

Lukács Margit 15 pár érmelegítő, 4 hósapka, 4 pár térdvédő, egy csomó prém.

Dr. Wallentinyi Dezsőné 18 hósapka.

Zsuffa Kálmánné 8 hósapka.

Ziman Ilona Klenócz 12 hasmelegítő, 3 meleg ing, 10 pár érmelegítő, 20 hósapka, 10 pár térdvédő.

Polgári leányiskola igazgatósága Rozsnyó 12 haskötő, 12 hósapka, 12 pár érmelegítő, 4 pár térdmelegítő. Hozzávalót az ág. ev. női gyámintézet adta.

Weizer Károlyné Rimaráhó 24 haskötő, 24 pár kapeca, 29 hósapka, 20 pár térdvédő, 23 pár érmelegítő.

Özv. Zajacz Jánosné Putnok 6 haskötő, 6 hósapka, 4 pár térdvédő, 6 pár érmelegítő.

Izsák Anna gyűjtése Sajólénártfalva 16 hósapka, 3 pár térdvédő, 2 pár csuklóvédő.

Dobsinai polgári leányiskola 28 hósapka, 11 pár térdvédő, 47 pár érmelegítő.

Ragályi István gömörsidi körjegyző neje által kötött 6 hósapka, 4 pár térdvédő.

Ridilla József sőregi esperes plébános hagyatékából 2 pár harisnya, 10 ing, 11 nadrág, 5 törülköző.

Nyomárkay Béláné 12 nagy párnahuzat, 6 kis párnahuzat, 6 paplanlepedő.

Czékus Lenke 1 hósapka, 1 pár érmelegítő.

Weisz Gyula 1 téli alsóing.

Rabin József 2 téli alsóing.

Toplánszky Antalné 1 meleg ing, 1 alsónadrág.

Czékus Istvánné 1 drb. szörme.

Pásztori Gizella 6 haskötő, 2 hósapka.

Bergstein Miksáné Pelsőcz 6 hósapka, 3 pár meleg harisnya, 10 pár érmelegítő, 2 jáger ing, 2 nyári ing, 2 pár alsónadrág.

Benedek Jánosné Cserencsény 1 törülköző.

Czaban Jánosné Cserencsény 1 lepedő.

Dudás Pálné Cserencsény 1 törülköző.

Özv. Kovács Andrásné Cserencsény 2 törülköző.

Krman Lajosné Cserencsény 2 lepedő.

Özv. Tar Lászlóné Cserencsény 1 lepedő.

Özv. Vajda Andrásné Cserencsény 1 törülköző.

Adományok.

I. A hadba vonult csapatoknak utraváló vétele czimén adakoztak: Dr. Witt Sándor 30 korona, dr. Baksay Dezső 20 korona, Gaál Emil, Loysch Ödön, dr. Kovács László, Reincz Zsigmond, Rimaszombati Takarékpénztár, Szabó Elemér, Szoyka Pál, dr. Törköly József, Weisz Manó, dr. Zathureczky Adolf 10—10 korona. Angyal László, Baksay József, Braun Zsigmond, dr. Cziner Miksa, Friedmann Zsigmond, Gömörmegyei nép- és iparbank, Grosinger Miksa, Jávorszky József, dr. Krausz Gyula, dr. Lichtschein Adolf, Löwy Henrik, Miskolczy Lajos, Princz Bertalan, ifj. Rábely Miklós, Rimaszombati keresk. és közgazd. bank, Soós Gyula, Stech Kálmánné, dr. Szabó Károly, Siebert Károly, Weisz Dávid 5—5 korona. Haas Salamon, Róth Géza 4—4 korona. Braun Jenő, Derekas János, Dickmann László, Füredi Pál, Heksch Bertalan, dr. Institórisz Endre, Lefkovich Ferencz, Lusztig Menyhért Neumann József, Percz Samu. Péter Jakab, dr. Stern Jakab, Reisz M. 3—3 korona. Dr. Bleier Leo, Blau Vilmos, Bodnár Géza, Bródy József, Császár Pál, Cseh István, dr. Csernay Dániel, Dániel Ferencz, Dickmann Dezső, dr. Gyikó Ferencz, dr. Haas Andor, Hízsnyan Béla, Jellinek Bertalan, Komlóssy István, Krausz Dezső, Lengyel Samu, Máthé Jenő, Mólczér Gyula, N. N. Percz Béla, Sándor József, Steiner Félix, Steiner Károly, Szabó Istvánné, özv. Szöllőssy Istvánné, Tigerman Adolf, Tóth Béla, Zawadzky Ede, dr. Weinberger Rezső 2—2 korona. An-

gyal István, Bencsik Sándor, dr. Bródy Miksa, Dapsy József, Eperjessy József, Fráter József, Hoselicz Salamonné, Imreh Sándorné, Józsa Antal, Káposztás László, Konez Károly, Králik József, Krämer Jakabné, Laffersz Sándor, Leicht Juliska, Langhoffer Viktor, Lefkovic J., Lévai Izsó, Nagy Zoltán, Neményi Ármin, N N, N N, Parák L., Rácz Miklós, Rónay Gyula, Sallay Mária, Schmal Gyula, Sütheó István, Schweitzer Rezső, Salczér Samu 1—1 korona. Benkovic Gyula, N N 50—50 fill., N N 12 fillér.

II. A koronás segélyző társaság részére adakoztak:

Koszorumegváltás czimén: Dapsy József és neje, László Istvánné 10—10 korona. Özv. Antal Györgyné, Farkas Lajos, Vincze Józsefné (Feled) 5—5 korona. Komlóssy Istvánné és Bodon Mariska 10—10 korona.

Egyszersmindenkorra: Rábely Károly és Spiczstein Salamonné adomány 65 kor. 50 fill. — Hadba vonultak itthon maradt családtagjai 20 kor. 15 fill. Samarjay Jánosné 10 korona. Id. Csapó János, Horváth Albertné, Ivanyik György, Káposztás István, Komáromy Istvánné, Rábely Katalin, Senka József 5—5 korona. Balázs József, Földvárszky Pál, Sajabó György, Szöllőssy Ferenczné, Vajda Istvánné 4—4 korona. Molnár János pék, Zachar Endre, Varga István asztalos 3—3 korona. Benyo Ferencz, özv. Bérczy Elekné, Blaskovich Barna, Czakó István, Csapó Józsefné, Demján N. (Nyustya), Diczky Pálné, Durda János, Gábris János, Grossmann N. (Dombosmező), Gyulai János, Haas Béláné, Horváth György, Huszka István, özv. Hrecska Lászlóné, Imreh Sándor, Kandra Istvánné, Kerekes József, Lenner Ilonka, Lukovics Gizella, Majoros István, Matus András, Mérész János, özv. Mindszenty Bertalanné, Molnár Miklósné, Nádassy Sarolta, Pecsók János, Pokorny Jánosné, Simon Jánosné, özv. Soós Józsefné, Tollasi Szabó Istvánné, Tankó János, Tomay Alajosné, Tornay Jánosné, Tóth Imre, Viczián János, ifj. Zachar Gusztáv 2—2 korona. Bindics Jenő, Bittner Pál, Blumenthal Bertalanné, (Nyustya), özv. Bodon Fenczné, Bodon Lajos, Bódy Béláné, Braun Gábor, Broczko József, Broczko Terike, Czagány Jánosné, Csizi Pál, Dankó Józsefné, Delics János, Eisele Gézáné, Eckstein Fiesko, Fűzeséry Lászlóné, özv. Hubay Jánosné, Judovics Sándor, Káposztás Lajos, Kardos Mihály, Klein Salamon, özv. Kmetty Pálné, özv. Komjáthy Istvánné, Kohn Biri, Kovács Péter, Kozsehuba Lajos, Kulcsár Jánosné, Lecső Ferencz, Mács Miklós, Márkus Aurélné, Marosi Mihály, Mézes János, Mihali Anna, Molnár Lajosné, Nagy Jenő, Nagy Mihály, özv. Novák Istvánné, N N, Pásztor István, Perjessy Piroška, özv. Petkovics Józsefné, Philippovich Béla, özv. Rozinay Györgyné, özv. Sándor Jánosné, Sipos Béláné, özv. Smegner Károlyné, Soós Erzsébet, Soós Irén, Steiner Károly, Szénássy Szabó Józsefné, Szathmáry Ferencz, Szomolnok Juliska, özv. Szőke Kálmánné, Szűcs András, özv. Teleszniczky Edéné, Tóth András, Tóth József, özv. Tóth Péterné, Ujváry Anna, Uhrin János, Viczián Antal, Vigh Józsefné, Vondra Jánosné, dr. Vörös László, Weisz Miksáné (Nyustya), özv. Wankovics Ignáczné, Záborszky Klemma 1—1 korona. Árvay Györgyné, Hegedüs Lászlóné, Kohn Sámuel, Kosztra Pálné, Magyar Lászlóné, Nagy Sámuel fuvaros 60—60 fillér. Kovács Lajosné 50 fillér. Abonyi Erzsébet, Benyo Anna, Borzi Mihály, Budai Bálint, Burger Simon, Fodor Józsefné, özv. Foris Ferenczné, Kovács Istvánné, Lengyel Sámuelné, Lovass Lajos, Pásztor Lászlóné, özv. Perjessy Józsefné, Szabó István, Szabó János, özv. Szalay Józsefné, Vitorisz Sámuelné 40—40 fillér. Gyenes Károly, Meline Pál 30—30 fillér. Báthory József, Frommer Hermann, Kapuczni Ágoston, Török István 20—20 fillér.

Adományok a Vörös-kereszt egy- let részére.

Az elmúlt héten ismételtén gazdagon nyilatkozott meg társadalmunk hazafias áldozatkész-sége a helybeli vörös-kereszt egyesület részére juttatott adományokkal:

Pénzbeliek: Köllő Pálné, Czékus Miklós B-tamási 10—10 korona. Rimabrézó község 15

korona. Nemesmartonfalvai reform. egyház 20 korona. Szakall Barnabásné (koszorumegváltás) 10 korona.

Természetbeliek: Felsőpokorágy köz-ségben adakoztak: Hüvösi Lajos, Holko Lajos 1—1 liter bab. Terkal János 1 l. buza, 1 l. bab. Boros György 1 l. buza, 1 l. bab. Varga János 1 l. bab. Skita Mária 4 l. burgonya. Sándor János 5 l. burgonya. Asztalos János pavcsár 1 l. bab. Házás Sámuel 13 l. burgonya. Házás Mihály 1 l. bab, 14 l. burgonya. Krisko András 4 l. burgonya. Krisko János 3 l. buza, 2 l. bab, 5 l. burgonya. Liptai János 2 l. buza. Zsiros Pálné 1 l. bab, 5 l. burgonya. Pogynia Zachariásné 1 l. bab, 5 l. burgonya, ifj. Caban János 2 l. buza, 5 l. burgonya. id. Caban János 1 l. bab, 5 l. burgonya. Lehotzki János 4 l. buza. Lipianecz András 5 l. burgonya. Pavlik András 5 l. burgonya. Uhrin Jánosné 5 l. burgonya. Asztalos Pál jancsik 12 l. bab, 5 l. burgonya. Caban János sztolár 2 l. buza, 1 l. bab, 5 l. burgonya. Ceber János, Ceber Márton, Ceber Mihály 1—1 l. bab, Ceber Pál 1 l. bab. Ceber János dvorszki 5 l. burgonya. Polometz János 4 l. burgonya. Benko János 2 l. bab. Caban Mihály 5 l. burgonya. Bálint János 3 l. buza, 5 l. burgonya. Szeber János 1 l. buza, 1 l. bab. Asztalos János szkolnik 2 l. buza, 1 l. bab, 5 l. burgonya. Petrusz András 1/2 l. bab. Novák Mihály 5 l. burgonya. Friedmann Adolf 5 l. burgonya. Alberti András 4 l. buza. Asztalos János pásztor 1/2 l. bab. Asztalos András 1 l. bab. Asztalos Pálné 5 l. burgonya. Asztalos Pál pásztor 2 l. buza, 1 l. bab, 5 l. burgonya. Ocsovai János Lacko 4 l. buza, 1 l. bab, 5 l. burgonya. Ocsovai Jánosné Zachar 5 l. burgonya. Terkely Mihály 1 l. bab, 5 l. burgonya. Ocsovai János Lőrincz 1 l. bab, 5 l. burgonya. Rákóczi Julianna 1/2 l. bab. Caban János varga 3 l. buza, 5 l. burgonya. Asztalos Pál pavcsur 2 l. buza, 1 l. bab. Terkely János pavcsur 2 l. buza, 10 l. burgonya. Ocsovai András Lőrincz 2 l. buza, 5 l. burgonya. Tábori János 1 l. buza, 5 l. burgonya. Friedman Farkas 1 l. buza, 1 l. burgonya. Simon János, Simon András, Simon Mihály 5 l. burgonya. Céner Sámuel, Lacko Pál 3 l. buza, 2 l. bab, 5 l. burgonya. ifj. Bamszki Mihály 5 l. burgonya. Misko András 5 l. buza. id. Bamszki Mihály 5 l. burgonya. Beracko András 5 l. burgonya. Ocsovai András kipták, ifj. Ocsovai Pál kipták, id. Ocsovai Pál kipták 2 l. bab. Ocsovai Mihály kőmives, Borzsi Márton 1 l. buza, 5 l. burgonya.

Alsópokorágy községben adakoztak: Péter József 5 l. buza, 20 l. burgonya, 2 l. bab. Bódi István 5 l. buza, 10 l. burgonya. Varga István alsó 5 l. buza, 10 l. burgonya. Varga András 10 l. burgonya. Péter István alsó 3 l. buza, 10 l. burgonya. Balog József 40 f. Ambrus Péter 20 l. burgonya, 2 l. bab. Miklovics Ferencz 20 l. burgonya. Miklovics György 20 l. burgonya. ifj. Varga József 5 l. buza, 10 l. burgonya, 2 l. bab. Simon István alsó 3 l. gabona. Simon István közép 10 l. burgonya. Szabó Béla 1 l. bab, 40 f. Novák István 10 l. burgonya. Tanko András alsó 5 l. buza, 10 l. burgonya. Tanko József 5 l. gabona, 10 l. burgonya. Tanko István 10 l. buza. Koták József 10 l. burgonya, 20 l. bab. Molnár István 1 kor. Fügei János 10 l. burgonya, 1 l. bab. Füdei Ambrus 10 l. burgonya, 1 l. bab. Koták András 10 l. burgonya. Vitális István 10 l. burgonya. Ambrus András 10 l. burgonya. Tanko Zsuzsanna 10 l. burgonya, 20 f. Jakab András 10 l. burgonya, 1 l. bab. Jakab Bálint 10 l. burgonya. Tanko András felső 10 l. burgonya, 1 l. bab. Simon András 4 l. buza. Simon Istvánné 2 liter bab. Simon István ifj. 10 l. burgonya. Szabó János 10 l. burgonya, 1 l. bab. Tóth Istvánné 1 l. bab. Péter Ambrus 7 l. buza, 1 l. bab. Miklovics László 10 l. burgonya, 2 l. bab. Ambrus István vitális 2 l. burgonya. Koták János felső 5 l. óbuza. Sebestyén István 10 l. burgonya. Huszti István 1 l. bab. Péter János 20 f. Koták János alsó 40 l. burgonya. Borsos András 10 l. burgonya. Borsos István 10 l. burgonya. Varga Bálint 10 l. burgonya. ifj. Samu István 2 l. bab. Ambrus József 5 l. buza, 40 l. burgonya, 20 l. bab. Ambrus István 10 l. burgonya, 2 l. bab. Péter István felső 5 l. buza. Vitális Dániel 10 l. burgonya. Megyaszai István 10 l. burgonya. Jakab István 1 l. burgonya. Sztonkovits István

10 l. burgonya. Szabó István 3 l. óbab. Szabó József 10 l. burgonya, 2 l. bab. Megyaszai János 5 l. buza. Tanko József alsó 8 l. burgonya.

Rimaráhó községben adakoztak: Balázsik István 10 l. buza, 20 l. burgonya, 2 l. bab. Durmisz Mihály 2 l. bab. Balázsik Mihály 2 l. bab. Balázsik Pál hruska 15 l. burgonya, 2 l. bab. Gódor István krakos 2 l. buza, 20 l. burgonya, 2 l. bab. Trimáj Istvánné 2 l. bab. Zvara János 5 l. buza, 10 l. burgonya, 1 l. bab. Laurincz Istvánné 10 l. rozs, 15 l. burgonya, 1 l. bab. Piovarcs György 10 l. rozs, 30 l. burgonya, 2 l. bab. Foltin János 5 l. buza, 15 l. burgonya, 2 l. bab. Foltin József 15 l. buza, 15 l. burgonya, 2 l. bab. Valent János 5 l. buza, 5 l. burgonya, 4 l. bab. Valent Mihály 20 l. buza, 15 l. burgonya, 1 l. bab. Csatlós Jánosné 5 l. buza, 20 l. burgonya. Viecha József 10 l. buza, 10 l. burgonya, 1 l. bab. Kegyer Mihály 15 l. burgonya, 1 l. bab. Szabó Mihályné 2 l. bab. Kovács Andrásné 2 l. bab. Kovács Istvánné 3 l. buza, 2 l. bab. Chovan János 15 l. burgonya. Szabó György 5 l. buza, 5 l. burgonya. Kegyer Mihályné 2 l. burgonya. Kegyer György 3 l. buza, 4 l. burgonya. Kovács János 2 l. bab. Kegyer István bohács 2 l. bab. Fodor Mihályné 10 l. burgonya. Cseh Miklós 10 l. rozs, 10 l. burgonya. Weizer Károlyné 1 korona, 2 l. bab. Durmisz János 5 l. buza, 2 l. bab. Kovács János erdőőr 2 l. burgonya, 2 l. bab. Katrenyák Katalin 3 l. bab. Sz. Gódor Jánosné 3 l. buza, 5 l. burgonya, 2 l. bab. Kossin József berkes 3 l. bab. Valent Jánosné 2 l. bab. Taleskó Károlyné 2 l. bab. Krájesi Mihály 10 l. buza, 2 l. bab. Kvasz Pál 2 l. buza, 1 l. bab. Krlik András 3 l. buza, 10 l. burgonya. Králik György 10 l. burgonya. Gyeraj István 5 l. buza, 10 l. burgonya, 1 liter bab. Ruthényi Béláné 70 liter buza, 40 liter bab. Kalina József 5 liter burgonya, 2 liter bab. Szabó Pál 5 liter burgonya. Králik János 10 l. rozs, 3 l. bab. Talán Jánosné 10 l. burgonya. Balázs Jánosné 40 l. burgonya. Cach János 3 l. buza, 5 l. burgonya, 2 liter bab. Cach Andrásné 20 liter burgonya. Sztrecska Pál 40 l. burgonya, 1 l. bab. Szt. Isták Andrásné 10 l. burgonya, 3 l. bab. Albertha Károlyné 50 f. Kohn László 30 l. buza, 10 l. bab. Kovács Mária 5 l. buza. Mihály Pálné 5 l. burgonya, 2 l. bab. Szijevák Mihályné 10 l. buza. Id. Balázsik Pál 5 l. rozs. Zsurovi Sámuel 4 l. buza. Zeman Mihály 5 l. buza, 20 l. burgonya. Valent István 10 lit. burgonya, 5 liter bab.

Rimavarbócz községben adakoztak: Varga János 4 l. rozs, 30 l. burgonya. Medveczky Dániel 14 l. rozs, 15 l. burgonya. Mitter János és Pál 15 l. burgonya, 1 l. bab. Perszky Nándorné 4 liter burgonya. Vágner Kálmán 10 l. burgonya. Kvasz Pál 10 l. buza, 20 l. burgonya, 2 l. bab. Kvasz György 15 l. rozs, 40 l. burgonya, 3 liter bab. Szabó György alsó 15 l. burgonya, 3 liter bab. Kosztolányi Mihály 15 l. burgonya, 1 liter bab. Kosztolányi János 15 l. burgonya, 2 liter bab. Tóbi Pál 5 l. buza, 15 l. burgonya. Szabó Pál mucsik 15 l. burgonya. Antal András 5 l. buza, 10 l. burgonya. Stefan András 1 kor., 4 l. burgonya. Szabó János felső 30 f. Valent Márton 5 és fél l. buza, 10 l. burgonya, 3 l. bab. Szelcsan András 15 l. burgonya, 2 l. bab. Botta András 5 kor. Murázik István 1 l. bab. Szabó Jánosné 5 l. buza, 30 l. burgonya, 2 l. bab. Fülöp János 60 f. Elek Gusztáv 2 kon., 1 lit. bab. Faltányi Pálné 10 l. burgonya, 1 l. bab. Szabó György 1 kor., 5 l. buza, 15 liter rozs. Elek Ferenczné 80 f. Magicz Jánosné 20 fill. Sárkány Andrásné felső 20 l. burgonya, 2 l. bab. Kosztolányi János felső 6 l. buza, 15 l. burgonya. Kruspir János 15 l. burgonya, 3 l. bab. Kruspir Jánosné zemen 20 f. Zibrin Mihály 20 fill., 10 l. burgonya, 2 l. bab. Huszka Katalin 50 f.

Zeherje községben adakoztak: Lehotai János bíró 50 l. burgonya, 5 l. bab. Bata István 1 l. bab. Patkó Miklósné 1 l. bab. Lehotai Bálint 20 l. burgonya. Miklós János 15 l. burgonya, 3 l. bab. Patkó Istvánné 3 l. burgonya. Id. Budai István 3 l. burgonya. Zádoni Ambrus 1 l. bab. Ratka István 3 l. burgonya. Szalkai József 3 l. burgonya. Tóth István 3 l. burgonya. Kulcsár János 1 lit. bab. Dudás István felső 3 l. bab. Szabó József 1 l. bab. Borics János 5 l. burgonya, 1 l. bab. Budai András felső 15 l. burgonya, 2 l. bab. Budai János felső 3 liter burgonya. Zádoni Józsefné 1 l. bab. Faze-

kas Jánosné 1 l. bab. Fazekas Istvánné 1 lit. bab. Zádoni Miklós 1 l. bab. Zádoni János 1 liter bab. Zádoni Dánielné 1 l. bab. Varga József 1 l. bab. Bán István 15 l. burgonya. Budai Ambrus 15 l. burgonya. Koós Miklós 15 liter burgonya. Hanyior Istvánné 3 liter burgonya. Patkó András 3 l. burgonya. Bakki István 1 l. bab. Kulesár István 3 l. burgonya. Borsos Miklós 3 l. burgonya. Kulesár János 5 liter burgonya, 3 liter bab. Budai Miklós 5 liter burgonya, 2 l. bab. Berde János 15 l. burgonya. Berde Ambrusné 3 l. burgonya. Koós András 2 l. bab. Hanyior János 5 l. burgonya. Zádori Miklós alsó 5 l. burgonya. Tarkó István 2 lit. bab. Id. Szabó István 2 l. bab. Szabó János 1 l. bab. Szabó Istvánné 2 l. bab. Szabó Benedekné 1 l. bab. Koós András alsó 10 liter burgonya, 3 l. bab. Csomor János 10 l. burgonya, 2 l. bab. Boroso Ambrus 2 l. bab. Kovács András 2 l. bab. Borsos Miklós 10 l. burgonya, 1 l. bab. Patkó János 1 l. bab. Demeter Gerelyné 3 l. burgonya. Gáspár Ambrusné 5 lit. burgonya. Gáspár János 30 l. burgonya. Tarkó Ambrusné 20 l. burgonya.

Klenőz község közönsége adakozott 161 zsák burgonyát, 1 zsák búzát, 3 zsák rozstot, 1 nagy és egy kis zsák babot, 1 zsák fűszerféléket.

A nemes szívű adakozók áldozatkész buzgó-ságukért ez uton fogadják igaz köszönetünk és hálánk kifejezését.

*A magyar szent korona orsz. vörös-kereszt
egyl. rimaszombati városi választmánya.*

Kiadó lakás, eladó ház.

Az **Andrássy-ut 3. szám** alatti telken lévő egy utcai fronttal bíró és egy udvari lakóház szabad kézből eladó. — **Ugyanott** egy négy szoba és mellékhelyiségekből álló lakás **1915. május hó 1-től** kiadó. Értesítést ad **dr. Institóris Endre** ügyvéd **Rimaszombatban.** 2—*

Könyv bekötéseket

a legrövidebb idő alatt izléses-
:: sen, jutányos áron eszközöl ::
id. Rábely Miklós Fia könyvkötészete
RIMASZOMBAT, Erzsébet-tér 9.
KASZINÓ-ÉPÜLET.

Tanulóul

Egy 13—14 éves fiú — ki magyarul helyesen írni és kifogástalanul olvasni tud, **nyomdász-tanulóul**; továbbá egy másik 13—14 éves fiú — ki írni és olvasni tud, **könyvkötő-tanulóul** felfogadtatik **idősb Rábely Miklós Fia** rimaszombati könyvnyomdájába

Hirdetéseket

e lap részére elfogad
a kiadóhivatal

Tompa-utcza 10. és

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedő

Deák Ferencz-u. 20. sz.

RÁBELY MIKLÓS FIA

KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZETE

RIMASZOMBAT, ERZSÉBET-TÉR 9.

Telefon szám:

52.

Telefon szám:

52.

Ajánlom a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt, modern berendezésű **könyvnyomdámot és könyvkötészetemet,**

minden e szakba vágó munkák pontos, gyors és izlésteljes kivitelére.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok stb. **Ügyvédeknek:** intőlevelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, levélborítékok. — **Pénzintézeteknek:** alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvény-
ivek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérleg-számlák stb. — **Kereskedőknek és Iparvállalatoknak:** körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkék és ragezédulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelezőlapok stb. — **Továbbá:** falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb.

A „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Izléses munka.

Jutányos árak.

Könyvkötészetem: — a legújabb gépekkel és segédeszközökkel felszerelve — mindenféle könyvkötői és diszmunkák kifogástalan elkészítését gyorsan és méltányos árak mellett felvállal. **Gyász-szallagok föliratai gyorsan és izléseesen eszközöltetnek.**

Izléses munka.

Jutányos árak.